

**Правила співпраці та вимоги до страхових компаній,
що здійснюють страхування ризиків Держмолодьжитла,
регіональних управлінь Держмолодьжитла, громадян-учасників
програм**

1. Загальні положення

1.1. Ці правила визначають вимоги до страхових компаній, що можуть здійснювати страхування ризиків Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (далі - Держмолодьжитло), регіональних управлінь/Іпотечного центру в м. Києві та Київській області Держмолодьжитла (далі – РУ/ІЦ), позичальників Держмолодьжитла та/або РУ/ІЦ (далі – позичальники) у період будівництва (реконструкції) житла та виконання позичальниками зобов'язань за кредитами, а також порядок співпраці Держмолодьжитла з страховими компаніями (далі – Правила).

1.2. Ці Правила розроблено з урахуванням Законів України «Про страхування», «Про іпотеку», «Про споживче кредитування», постанов Кабінету Міністрів України, інших актів діючого законодавства України.

1.3. Страхування ризиків Держмолодьжитла, РУ/ІЦ та позичальників можуть здійснювати страхові компанії, зареєстровані уповноваженими державними органами в порядку, встановленому чинним законодавством України, які відповідають вимогам, визначеним цими Правилами.

1.4. Акредитація страхових компаній (перевірка відповідності страхових компаній вимогам, встановленим цими Правилами) здійснюється строком на рік, з можливістю продовження акредитації на наступний рік, за умов відповідності страхової компанії в подальшому вимогам, встановленим цими Правилами та подання страховою компанією клопотання та відповідного пакету документів до останнього робочого дня 1 кварталу року, наступного за роком, в якому було проведено акредитацію.

1.5. Результати акредитації страхових компаній та перелік страхових компаній, з якими Держмолодьжитлом укладено договори про співпрацю, підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Держмолодьжитла та РУ/ІЦ та надаються позичальнику (за його вимогою) в письмовій чи електронній формі за його вибором.

1.6. Позичальник має право укласти договір з обраною ним страховою компанією, з переліку акредитованих Держмолодьжитлом, відповідно до умов цих Правил.

Якщо Держмолодьжитлом акредитовано менше ніж 3 (три) страхові компанії, позичальник має право самостійно обрати страхову компанію.

При цьому, страхова компанія має проводити свою діяльність відповідно до встановлених законодавством вимог.

1.7. У разі розірвання позичальником договорів страхування, які є обов'язковими відповідно до умов кредитного договору, та неукладення протягом 15 календарних днів нового договору про надання таких самих послуг з особою, що відповідає вимогам Держмолодьжитла, та з урахуванням вимог п. 1.6. цих Правил, Держмолодьжитло має право вимагати дострокового виконання зобов'язань за кредитним договором.

2. Вимоги до страхових компаній

2.1. Страхові компанії, які мають бажання здійснювати страхування ризиків Держмолодьжитла, РУ/ІЦ повинні відповідати таким вимогам:

- мати діючу ліцензію Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг) на здійснення відповідних видів страхування;

- мати стійкий фінансовий стан та дотримуватись умов забезпечення платоспроможності страховика відповідно до п. 45 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 року № 913;

- дотримуватись критеріїв ліквідності, прибутковості та якості активів страховика, нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів, відповідно до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затверджених Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 07.06.2018 року № 850;

- мати позитивний аудиторський висновок (немодифіковану або умовно-позитивну думку) щодо річної фінансової звітності за останній звітний рік;

- відносно страховика, на момент подання документів, не повинно буди порушено справи про банкрутство;

- у страховика не повинно бути не виконаних заходів впливу Нацкомфінпослуг;

- рівень ризику при проведенні первинного фінансового моніторингу (ідентифікації та верифікації страхової компанії) відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» повинен бути не вище середнього;

- не мати незавершених виконавчих проваджень, стягнення за якими може негативно вплинути на фінансовий стан страхової компанії.

3. Перелік документів, який подається страховою компанією для акредитації або продовження акредитації

Для акредитації страховою компанією подаються до Держмолодьжитла такі документи:

3.1. Клопотання про акредитацію (на фірмовому бланку в довільній формі). В клопотанні страхова компанія зазначає види страхування, що пропонуються для співпраці та підтверджує дотримання умов здійснення страхування, відповідно до встановлених Держмолодьжитлом вимог;

3.2. Довідка, в довільній формі, з окремим зазначенням тарифів та окремим зазначенням франшиз для кожного виду страхування, що пропонується для співпраці;

3.3. Повна інформаційна довідка з Єдиного реєстру підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство (оригінал);

3.4. Фінансова звітність, в тому числі згідно з вимогами Нацкомфінпослуг, на останню звітну дату (копії);

3.5. Аудиторський висновок про діяльність за останній звітний рік (копія);

3.6. Довідка Нацкомфінпослуг про відсутність у страховика невиконаних заходів впливу, датована не пізніше ніж за 1 місяць до дати подання клопотання (оригінал);

3.7. Довідка фіскального органу про відсутність заборгованості з податків та зборів (обов'язкових платежів), дійсна на момент подання клопотання (оригінал);

3.8. Належним чином засвідчені копії установчих документів з усіма змінами та доповненнями, за наявності;

3.9. Чинні ліцензії та дозволи на здійснення страхової діяльності за відповідними видами страхування, за якими пропонується співпраця (копії) - у разі наявності, або копію розпорядження Нацкомфінпослуг про видачу страховій компанії ліцензії на здійснення відповідних видів страхування - у разі оформлення ліцензії в електронному вигляді;

3.10. Правила страхування за відповідними видами страхування, з відміткою про реєстрацію в Нацкомфінпослуг (копії);

3.11. Типові форми договорів страхування за відповідними видами (копії);

3.12. Копії паспорту (всі сторінки) та ідентифікаційного коду (реєстраційного номера облікової карти платника податків) особи, яка уповноважена на підписання договорів та копії документів, що підтверджують такі повноваження (наказ про призначення, доручення та ін.);

3.13. В разі наявності в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань інформації щодо незавершених виконавчих проваджень щодо страхової компанії - довідку щодо таких виконавчих проваджень із копіями матеріалів виконавчого провадження (за виключенням персональних даних), засвідченими страховою компанією, або із зазначенням у довідці ідентифікаторів для доступу до інформації про такі виконавчі провадження в автоматизованій системі виконавчого провадження (у разі наявності інформації в зазначеній системі).

3.14. Інші документи, що підтверджують право страховика на акредитацію відповідно до встановлених цими Правилами вимог до страхових компаній (за наявності).

Документи надаються в оригіналах або копіях, посвідчених підписами керівника та печаткою страхової компанії (у разі наявності), з урахуванням вимог цих Правил.

Держмолодьжитло може додатково вимагати у страхової компанії інші документи, необхідні для ідентифікації та перевірки страхової компанії, її власників та кінцевих бенефіціарів, встановлення (за необхідності) граничного розміру ліміту страхового ризику на страхову компанію тощо. При цьому строк розгляду клопотання зупиняється до дати подання документів, що запитувалися.

У разі подання страховою компанією документів для акредитації за певним видом страхування протягом року, в якому страхову компанію було акредитовано за іншим видом (видами) страхування, для акредитації за новим видом страхування страховою компанією можуть не надаватись документи, зазначені в пунктах 3.5., 3.8., 3.12., 3.13. цих Правил, за умови, що на момент подання клопотання щодо акредитації страхової компанії за додатковим видом страхування інформація, зазначена в відповідних документах, залишається достовірною та не відбулося жодних змін з моменту їх подання на акредитацію за іншими видами страхування в поточному році, про що зазначається в клопотанні.

Для продовження акредитації на наступний рік акредитовані в Держмолодьжитлі страхові компанії зобов'язані не пізніше ніж до останнього робочого дня I кварталу року, наступного за роком, в якому було здійснено акредитацію, надати відповідне клопотання (на фірмовому бланку в довільній формі), в якому страхова компанія зазначає види страхування, що пропонуються для співпраці та підтверджує дотримання умов здійснення страхування, відповідно до встановлених Держмолодьжитлом вимог, а також документи згідно вимогами цього розділу.

В разі, якщо на момент подання страховою компанією клопотання про продовження акредитації та відповідних документів, інформація, викладена в документах, зазначених у пунктах 3.8.-3.12. цих Правил, залишається достовірною та не відбулося жодних змін з моменту їх подання на попередню акредитацію, ці документи страховою компанією можуть не надаватись до Держмолодьжитла.

Про достовірність інформації та відсутність змін зазначається в клопотанні про продовження акредитації страхової компанії.

4. Види страхування, що пропонуються до співпраці

Вимоги до страхових компаній встановлюються для співпраці за такими видами страхування:

4.1. На період виконання позичальником зобов'язань за кредитним договором стосовно погашення позичальником кредиту та сплати відсотків за користування ним – здійснюється добровільне страхування позичальника від нещасних випадків.

4.2. На період будівництва (реконструкції) житла у період виконання позичальником зобов'язань за кредитним договором стосовно погашення позичальником кредиту та сплати відсотків за користування ним – здійснюється добровільне страхування відповідальності позичальника перед третіми особами (Держмолодьжитлом та/або його РУ/ПЦ) за несплату основної суми боргу за кредитом.

4.3. Після отримання житла у власність – здійснюється обов'язкове страхування предмету іпотеки в порядку і на умовах, визначених Порядком і правилами обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2011 № 358, та конкретним договором страхування (далі - Порядок і правила обов'язкового страхування предмета іпотеки).

5. Основні вимоги до договорів страхування

5.1. Страховими випадками за договорами обов'язкового страхування предмету іпотеки вважається настання події за одним або кількома страховими ризиками, визначеними п.12 Порядку і правил обов'язкового страхування предмета іпотеки що призвело до знищення, пошкодження або псування застрахованого майна та завдання збитків страхувальнику (вигодонабувачу) під час дії договору обов'язкового страхування іпотеки, в

результаті чого виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхового відшкодування в межах страхової суми.

Страхові ризики встановлюються конкретним договором страхування із переліку, зазначеного в п. 12 Порядку і правил обов'язкового страхування предмета іпотеки.

5.2. Страховими випадками за договорами добровільного страхування від нещасних випадків мають бути:

- смерть страхувальника (позичальника) внаслідок нещасного випадку;
- стійка втрата працездатності страхувальника (позичальника), встановлення I або II групи інвалідності внаслідок настання нещасного випадку, тощо.

Страхові ризики встановлюються конкретним договором страхування.

5.3. Страховими випадком за договорами добровільного страхування відповідальності позичальника перед третіми особами (Держмолодьжитлом та/або його РУ/Щ) за несплату основної суми боргу за кредитом є надання страхувальнику (позичальнику), у встановленому порядку пільгового періоду внаслідок порушення забудовником термінів прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, та у зв'язку з цим несплатою страхувальником (позичальником) за кредитним договором щоквартального/щомісячного платежу з погашення основної суми боргу за кредитом (крім відсотків за користування ним) протягом дії пільгового періоду, але не більше строку дії Договору про будівництво (реконструкцію) житла, що укладається між позичальником та забудовником.

Страховим ризиком є ризик відповідальності страхувальника (позичальника) перед вигодонабувачем (Держмолодьжитлом та/або його РУ/Щ) за кредитним договором в частині несплати щоквартального/щомісячного платежу з погашення основної суми боргу за кредитом (крім відсотків за користування ним) лише на проміжок часу, на який надано страхувальнику (позичальнику) у встановленому порядку пільговий період, але не більше строку дії договору про придбання житла, що укладається між позичальником та відчужувачем (продавцем, управителем, замовником, забудовником), а саме: договір про участь у фонді фінансування будівництва, договір купівлі-продажу цільових облігацій, договір про пайову участь в житлово-будівельному кооперативі та інші договори, укладені з метою забезпечення фінансування будівництва (реконструкції) житла замовником (збудовником), за умови порушення терміну прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта більш як на шість місяців.

Істотними умовами договорів страхування мають бути, зокрема, умови щодо визначення Держмолодьжитла та/або РУ/ІЦ вигодонабувачами страхових відшкодувань.

5.4. В договорах страхування повинні бути відсутні умови про те, що страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування:

- у разі ненадання інших, непередбачених договором страхування документів, на вимоги страховика;
- у разі порушень позичальником умов договору страхування, крім тих, які впливають на чинність договору (повна або часткова несплата страхового платежу), або які спричиняють настання страхових випадків.

5.5. В договорах страхування повинні зазначатись конкретні строки прийняття рішення про виплату (відмову у виплаті) страхового відшкодування і конкретні строки виплати страхового відшкодування.

6. Основні умови співпраці

Акредитовані в Держмолодьжитлі страхові компанії зобов'язані надавати Держмолодьжитлу та/або його РУ/ІЦ таку інформацію:

- щодо настання страхового випадку за договорами страхування, укладеними з позичальниками;
- щодо кількості та виду укладених договорів страхування;
- щодо прийнятих рішень про виплату (відмову у виплаті страхового відшкодування);
- щодо здійснених виплат страхового відшкодування.

Порядок, терміни та форми надання такої інформації визначаються умовами договорів про співпрацю.

7. Процедура перевірки відповідності страхових компаній вимогам, визначеним цими Правилами

7.1. Чинні Правила співпраці та вимоги до страхових компаній, що здійснюють страхування ризиків Держмолодьжитла, його РУ/ІЦ, громадян-учасників програм розміщуються на офіційному веб-сайті Держмолодьжитла та сайтах його РУ/ІЦ.

7.2. Клопотання страхової компанії щодо проведення/продовження акредитації (далі - клопотання) з доданими до нього документами, перелік яких визначений цими Правилами (далі – пакет документів), реєструється в Держмолодьжитлі відповідно до правил діловодства.

7.3. Після реєстрації клопотання та надання керівництвом Держмолодьжитла відповідного доручення (резолюції), клопотання з доданими до нього документами передаються до управління аналітики,

координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла для розгляду.

Датою прийняття до розгляду клопотання вважається дата його реєстрації в журналі вхідної кореспонденції Держмолодьжитла.

7.4. Управління аналітики, координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла аналізує отриманий пакет документів щодо повноти та правильності оформлення.

7.5. У разі виявлення незначних (таких, що не змінюють змісту або суті документу та не матимуть негативних наслідків) неточностей та неузгодженостей у клопотанні та/або доданих до нього документах, за умови, що неточні дані можна перевірити згідно поданих документів, Держмолодьжитлом приймається таке клопотання до розгляду без вимоги додаткового виправлення.

7.6. Якщо клопотання страхової компанії містить дані, що не дозволяють здійснити його об'єктивний розгляд, а також якщо документи подані не в повному обсязі та/або у неякісному вигляді (з підчищеннями або дописками, закресленими словами та іншими не обумовленими в них виправленнями, заповнені олівцем, з пошкодженнями, що не дають змоги однозначно тлумачити їх зміст, а також оформлені з порушенням вимог цих Правил), Держмолодьжитло письмово звертається до страхової компанії щодо їх виправлення або надання додаткових документів для можливості прийняття рішення. При цьому строк розгляду клопотання зупиняється до подання клопотання та пакету документів, які відповідатимуть вимогам цих Правил.

7.8. Управління аналітики, координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла подає клопотання з доданим до нього пакетом документів:

- відповідальній особі за проведення фінансового моніторингу Держмолодьжитла для проведення ідентифікації та верифікації клієнта та заповнення, протягом трьох робочих днів, анкети із додержанням вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;
- юридичному управлінню Держмолодьжитла для підготовки, протягом трьох робочих днів у письмовій формі, висновку відповідно до компетенції;
- бухгалтерії Держмолодьжитла для підготовки, протягом трьох робочих днів у письмовій формі, висновку відповідно до компетенції.

7.9. Управління аналітики та координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла, не пізніше 15 робочих днів з дня одержання висновків від відповідних структурних підрозділів Держмолодьжитла, готує узагальнений висновок щодо можливості акредитації/продовження акредитації страхової компанії (далі – узагальнений висновок) у письмовій формі та виносить питання щодо можливості акредитації/продовження акредитації страхової компанії на розгляд Кредитного комітету Держмолодьжитла.

7.10. Кредитний комітет Держмолодьжитла розглядає узагальнений висновок, клопотання та додані до нього документи, приймає відповідне рішення, що оформлюється протоколом, та виносить його на розгляд правління Держмолодьжитла.

7.11. Правління Держмолодьжитла, не пізніше ніж через 5 робочих днів з дня одержання від Кредитного комітету Держмолодьжитла відповідного рішення, розглядає його на своєму засіданні.

Загальний термін розгляду клопотання страхової компанії не може перевищувати 30 робочих днів, з урахуванням п. 7.6. цих Правил.

7.12. Правління Держмолодьжитла може прийняти таке рішення:

- акредитувати страхову компанію для подальшої співпраці з Держмолодьжитлом та РУ/ІЦ та доручити голові правління Держмолодьжитла або заступнику голови правління підписати з нею договір про співпрацю;
- продовжити/поновити акредитацію страхової компанії для подальшої співпраці з Держмолодьжитлом та РУ/ІЦ;
- відмовити в акредитації/продовженні акредитації страхової компанії на наступний рік;
- призупинити (скасувати) акредитацію страхової компанії.

7.13. У разі прийняття правлінням Держмолодьжитла рішення про акредитацію страхової компанії, не пізніше 10 робочих днів з дати прийняття такого рішення:

- управління організаційного забезпечення та кадрової роботи Держмолодьжитла готує та доводить до відома усім РУ/ІЦ рішення правління Держмолодьжитла про акредитацію страхової компанії;
- юридичне управління Держмолодьжитла готує проект Договору про співпрацю зі страховою компанією.
- управління аналітики, координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла направляє страховій компанії письмове повідомлення про її акредитацію та проект Договору про співпрацю;
- інформація щодо прийнятого рішення правління Держмолодьжитла про акредитацію страхової компанії розміщується на сайті Держмолодьжитла та на сайтах РУ/ІЦ.

7.14. У разі прийняття правлінням Держмолодьжитла рішення про продовження акредитації страхової компанії, не пізніше 5 робочих днів з дати прийняття такого рішення:

- управління організаційного забезпечення та кадрової роботи Держмолодьжитла готує та доводить до відома усім РУ/ІЦ рішення правління Держмолодьжитла про продовження акредитації страхової компанії;
- управління аналітики, координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла направляє страховій компанії письмове повідомлення про продовження акредитації;
- інформація щодо прийнятого рішення правління Держмолодьжитла про продовження акредитації страхової компанії розміщується на сайті Держмолодьжитла та на сайтах РУ/ІЦ.

7.15. У разі прийняття правління Держмолодьжитла рішення щодо відмови або призупинення (скасування) акредитації страхової компанії, не пізніше 10 робочих днів з дати прийняття такого рішення:

- управління організаційного забезпечення та кадрової роботи Держмолодьжитла готує та доводить до відома усім РУ/ІЦ рішення правління Держмолодьжитла про відмову або призупинення (скасування) акредитації страхової компанії;

- юридичне управління Держмолодьжитла, в разі необхідності, готує додатковий договір щодо розірвання договору про співпрацю;

- управління аналітики, координації роботи регіональних управлінь та програмного забезпечення Держмолодьжитла направляє страховій компанії повідомлення про відмову або призупинення (скасування) акредитації, з обов'язковим зазначенням причин такого рішення, та, в разі необхідності, додатковий договір щодо розірвання договору про співпрацю;

- інформація щодо прийнятого рішення правління Держмолодьжитла щодо відмови або призупинення (скасування) акредитації страхової компанії розміщується на сайті Держмолодьжитла та на сайтах РУ/ІЦ.

7.16. Призупинення акредитації страхової компанії (співпраці із страховою компанією) за рішенням правління Держмолодьжитла може відбутися у наступних випадках:

- неподання страховою компанією протягом одного звітного періоду (1 квартал) інформації, визначеної в розділі 6 цих Правил;

- неподання страховою компанією документів для продовження акредитації страхової компанії на наступний рік у визначений цими Правилами строк;

- погіршення фінансового стану страхової компанії (пониження класу фінансового стану), що може призвести до невиконання умов договорів страхування та/або порушення нормативів її діяльності, зниження рейтингу страхової компанії, якщо така інформація отримана з офіційних джерел;

- тимчасового призупинення здійснення страхової діяльності за відповідними видами страхування або застосування інших заходів впливу Нацкомфінпослуг стосовно обмеження або заборони здійснення страхової діяльності відносно акредитованої страхової компанії;

- в інших випадках, за наявності інформації про факти, які можуть негативно вплинути на співпрацю Держмолодьжитла зі страховою компанією (отримання негативної інформації про страхову компанію, ознак ризику репутації, невиконання зобов'язань за договором про співпрацю та/або договорами страхування тощо).

7.17. Скасування акредитації страхової компанії за рішенням правління Держмолодьжитла може відбутися у таких випадках:

- порушення акредитованою страховою компанією умов договору про співпрацю, цих Правил та/або конкретного договору страхування;

- неподання страховою компанією протягом двох кварталів інформації, визначеної розділом 6 цих Правил;

- значне погіршення фінансового стану страхової компанії, що може призвести до невиконання умов договорів страхування та/або порушення нормативів її діяльності;
- збиткова діяльність страхової компанії та систематичне (три і більше) невиконання умов договорів страхування та нормативів її діяльності протягом одного календарного року;
- неможливість здійснення страхової діяльності (визнання банкрутом, скасування ліцензій та дозволів на здійснення страхової діяльності, ліквідація страхової компанії тощо);
- наявність факторів, які можуть негативно вплинути на співпрацю Держмолодьжитла зі страховою компанією (надходження з офіційних джерел негативної інформації про страхову компанію, ознак ризику репутації, тощо).

7.18. Акредитація страхової компанії, яка була скасована або призупинена рішенням правління Держмолодьжитла, може бути відновлена у разі надання страховою компанією документів, що підтверджують припинення обставин, на підставі яких було прийнято відповідне рішення. При цьому відновлення акредитації страхової компанії здійснюється відповідно до процедури акредитації, визначеної цими Правилами.

7.19. В разі скасування акредитації страхова компанія може подати клопотання та документи відповідно до розділу 3 цих Правил для проведення її акредитації в Держмолодьжитлі, не раніше ніж через два квартали.